

Særlig model baner vej for bedre og mere systematisk børneinddragelse i den norske kommune Vefsn

I den norske kommune Vefsn har man udviklet en særlig model for børneinddragelse. Modellen sætter rammen for, hvilken rolle og hvilket ansvar kommunen og de unge hver især har. I sidste ende sikrer modellen, at kommunen får værdifulde perspektiver fra de unge, som kan bruges i kommunens arbejde.

OMRÅDE

TVÆRGÅENDE

INDDRAGELSESMÅDE

SYSTEMATISK BØRNE-
INDDRAGELSE PÅ TVÆRS
AF HELE KOMMUNEN

KOMMUNE

VEFSN, NORGE

Ungdomspolitisk dag er en gamechanger, fordi det giver mulighed for, at de unge kan tro mere på sig selv, og at de kan have indflydelse. Man bygger fællesskaber og ser, at man har indflydelse. Det skaber tryghed at stå frem og give udtryk for sin politiske mening.

KOORDINATOR FOR UNGDOMSRÅDET

HVORFOR INDDRAGE BØRN OG UNGE?

Vefsn kommune har, i mange år før det blev pålagt ved lov i 2020, haft et ungdomsråd. Kommunen prioriterer inddragelse af børn og unge via ungdomsrådet, da rådet bidrager med førstehåndsinformation fra en gruppe af borgere, som ikke har stemmeret. Rådet giver således værdifulde perspektiver og inputs, som kommunen kan bruge i sit arbejde for og med unge.

De seneste år har kommunen arbejdet med en model for inddragelse, hvor ungdomsrådet er centralt placeret. Modellen hedder *Mosjømodellen* og beskriver, hvordan roller og ansvar er fordelt mellem kommunens politiske og administrative niveau (den formelle voksensone) og ungdomsrådet (den uformelle ungdomszone). Modellen skaber en grundstruktur for børneinddragelse, hvor inddragelsen sker systematisk og på den mest hensigtsmæssige måde, så kommunen i sidste ende opnår den størst mulige indsigt til gavn for kommunens kerneopgaver.

HVORDAN SKER SELVE INDDRAGELSEN?

Mosjømodellen indeholder en række tiltag og faktorer, som har afgørende betydning for kommunens inddragelse af børn og unge. Fx at ungdomsrådet ikke blot er et rådgivende organ, men at rådet har direkte kontakt med rådmanden og borgmesteren samt har ret til at tale og fremsætte forslag i byrådet. Det er netop denne struktur, som er essentiel for, at ungdomsrådet får reel indflydelse, og at kommunen lykkes med børneinddragelsen.

Modellen lægger desuden vægt på, at kommunen blot understøtter ungdomsrådet med praktisk hjælp som fx

mødelokale og forplejning. Ungdomsrådet skal nemlig have frihed til at disponere over sin egen tid og sine egne aktiviteter, blandt andet ved at have sit eget budget og kunne stable arrangementer for andre unge på benene.

UNGDOMSPOLITISK DAG

Formanden for ungdomsrådet nævner, at arrangementet *ungdomspolitisk dag* bl.a. har været afgørende for Mosjømodellens succes.

Det er ungdomsrådet selv, der én gang årligt arrangerer og afholder ungdomspolitisk dag. På dagen diskuterer elevråd og andre engagerede unge fra kommunen temaer, som de mener er vigtige at få på kommunens dagsorden. Der er ofte også oplæg af forskellig karakter. Ifølge formanden er det helt centralt, at dagen foregår som ung-til-ung-kommunikation frem for voksen-til-ung.

På baggrund af dagens drøftelser bliver der skrevet en rapport, som ungdomsrådet løbende kan vende tilbage til, når der fx er konkrete sager oppe i byrådet: Hvad mener kommunens unge egentlig om de forskellige emner? For reelt at kunne bruge disse perspektiver og komme med kvalificerede inputs er det derfor, ifølge formanden, afgørende, at ungdomsrådet bliver involveret i kommunens sager så tidligt som muligt. God tid er ligeledes et nøgleord, fordi de unge skal have mulighed for at få forklaret de forskellige problemstillinger særskilt, så de kan forstå, hvad de skal tage stilling til. I Vefsn kommune har ungdomsrådet fx mulighed for at holde særskilte møder om konkrete problemstillinger, før de skal drøfte sagen med administrationen eller politikerne.

Jeg synes, at de unge kommer lidt sent ind i processen. Ofte kan det føles, som om man er lidt til pynt, men jeg tror, at vi er en af de kommuner, der er kommet længst med det. Ungdomsrådet skal være repræsenteret fra det første møde, så vi ikke bare kommer ind til sidst.

FORMAND FOR UNGDOMSRÅDET

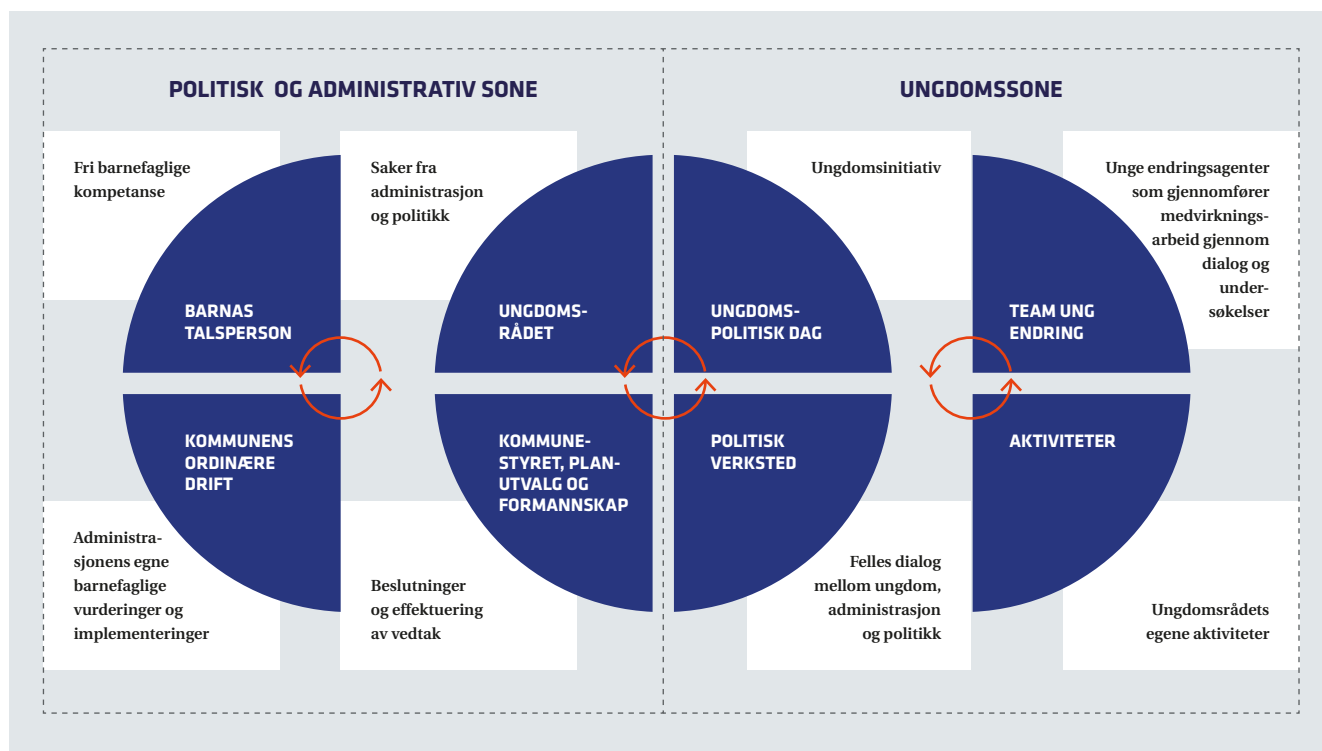
HVAD SKER DER MED BØRNE- NENS PERSPEKTIVER?

Kommunens administration og politikere bruger ungdomsrådet og dets inputs til at kvalificere kommunens arbejde og til at åbne for temaer og problemstillinger, som optager de unge. Koordinatoren for ungdomsrådet fortæller, at rådet spiller en vigtig rolle i politikudviklingen i kommunen, fx ved at komme med de unges perspektiver på forestående skolelukninger som dem, der bliver direkte påvirket af den givne beslutning på området.

Formanden for ungdomsrådet påpeger, hvor væsentligt det er for rådets arbejde og motivation, at rådet bliver lyttet til og har reel indflydelse på beslutninger i kommunen.

Der er iværksat en række konkrete tiltag på baggrund af ungdomsrådets arbejde. Fx har ungdomsrådets fokus på unges mentale sundhed banet vej for, at kommunen har ansat flere medarbejdere til at løfte opgaverne på området.

MOSJØMODELLEN FOR MEDVIRKNING

Vi er en kommune, hvor vi bliver flere ældre, og dermed skal der være færre skoler. Her diskuteres, om vi skal beholde alle skolerne med dårligere kvalitet eller lukke nogle af skolerne. Det tager de unge meget alvorligt. Her kan de voksne politikere have lidt berøringsangst, mens de unge bare diskuterer det.

KOORDINATOR FOR UNGDOMSRÅDET

GODE RÅD FRA VEFSN KOMMUNE

- Skab en struktur for inddragelse af børn og unge på organisatorisk niveau, så inddragelsen sker systematisk i hele kommunen. Det kan fx være ved at opstille en model for inddragelsen.
- Træd tilbage som voksen, og lad de unge selv planlægge og styre aktiviteterne.
- Tilknyt en voksen koordinator, som har ansvaret for det praktiske og som eventuelt kan hjælpe de unge med at forstå baggrunden og lovgivningen i forbindelse med forskellige sager.
- Skab et forum, hvor flere unge har mulighed for at bidrage med deres perspektiver. Det kan fx være en ungdomspolitisk dag.